

Троян Тетяна Володимирівна,
слухач магістратури факультету
підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності

Науковий керівник:

Кравченко Ірина Сергіївна,
доцент кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної
діяльності, кандидат юридичних наук, доцент,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ТА БЕЗПЕКИ

Охорона публічного порядку адміністративно-правовими засобами і, зокрема, за допомогою інституту адміністративної юрисдикції складає одне з головних напрямів функціонування органів внутрішніх справ.

Публічний порядок як стан соціальної урегульованості формується з вольових відносин людей, різноманітних їхніх спільнот (колективів). Ці відносини реалізуються в їхній поведінці, вчинках, діях, взаєминах один з одним, колективом, сім'єю, суспільством, державою. Громадяни на свій розсуд обирають той чи інший варіант поведінки, що в усіх випадках має співвідноситися з інтересами публічного порядку [1].

Даної теми у своїй науковій діяльності торкалися багато науковців, серед яких В.Б. Авер'янов, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, І.О. Галаган, І.П. Голосніченко, Т.О. Гуржій, Є.В. Додій, В.В. Зуй, А.Т. Комзюк, Д.М. Лук'янець, В.Д. Меньшагін, О.І. Остапенко, С.А. Парменов, В.Б. Росинський, О.Ю. Салманова, Ю.С. Шемшученко та ін..

Дуже поширеним видом адміністративного правопорушення, що посягає на публічний порядок, є адміністративно каране діяння - дрібне хуліганство, відповідальність за яке настає відповідно до ст. 173 КУпАП. Об'єктом дрібного хуліганства є відносини публічного спокою і суспільної моральності.

Публічний спокій, як один станів соціальної упорядкованості, пов'язаний з забезпеченням умов, що гарантують нормальну діяльність підприємств, установ, організацій усіх форм власності, суспільну зайнятість у них людей, нормальний відпочинок громадян, нормальний стан побутових відносин і зв'язків, що забезпечують стан соціальної урегульованості.

Публічний спокій, таким чином, є умовою нормального функціонування будь-якої спільноти членів суспільства - колективів, сімей і т. ін. Тому боротьба за забезпечення публічного порядку є насамперед боротьбою за забезпечення стану публічного спокою.

Публічний спокій тому є найбільш чітко вираженим об'єктом адміністративно караних посягань на публічний порядок [2].

Правозастосовна практика свідчить, що Національна поліція найчастіше притягають до адміністративній відповідальності як за дрібне хуліганство за: дебоші в комунальних квартирах і приватних будинках; бешкетування в сім'ї; співання непристойних пісень у громадських місцях; привселюдне розповідання непристойних анекдотів; поява у громадських місцях у непристойному вигляді та ін.

Останнім часом держава особливу увагу приділяє регулюванню суспільних відносин у сфері захисту громадян від учинення насильства в сім'ї, тому у 2003 р. КУпАП доповнено статтею 173².

Відповідно до Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» насильство в сім'ї – це будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї стосовно іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю.

Адміністративне правопорушення, передбачене ст. 174 КУпАП, як-от: «стрільба з вогнепальної чи холодної металеві зброї або пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду в населених пунктах і в не відведених для цього місцях, а також у відведених місцях з порушенням встановленого порядку» трапляється не так уже й рідко. Це небезпечне адміністративне правопорушення може призвести до тяжких наслідків (убивство, заподіяння тілесних ушкоджень).

Стаття 176 КУпАП передбачає адміністративну відповідальність за виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення. Об'єктом даного адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері охорони здоров'я та публічного порядку.

До самогону й інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення належать спиртні напої, виготовлені шляхом відділення перегонкою або іншим способом алкогольної маси від продуктів бродіння зерна, картоплі, буряка, винограду, цукру й інших продуктів. Не належать до міцних спиртних напоїв вина, пиво, сирівці й інші напої, виготовлені домашнім способом за допомогою тільки природного бродіння.

Виготовлення спиртних напоїв складається з готування алкогольної маси і наступного відділення її перегонкою або іншим способом від продуктів бродіння.

Зберігання самогону або апаратів для його виготовлення являє собою діяння, спрямоване на їх утримання в будь-якому місці виготовлювачем, або іншою особою, яка прийняла ці предмети від виготовлювача.

При розслідуванні і розгляді справ цієї категорії певні труднощі може викликати кваліфікація діянь, пов'язаних з виготовленням апаратів для вироблення самогону або інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення, а також їх зберіганням без мети збуту.

Адміністративна відповідальність за розпиття пива, алкогольних і слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях і поява в громадських місцях у п'яному вигляді передбачена ст. 178 КУпАП. Право здійснювати адміністративну юрисдикцію по цій категорії порушень публічного порядку закріплюється законом за начальниками (заступниками начальників) Національної поліції, дільничними (старшими дільничними) офіцерами поліції та судом [3].

Отже, зазначимо, що передумовою адміністративно-правової кваліфікації є протиправна дія (бездіяльність), яку надалі ще необхідно кваліфікувати як адміністративне правопорушення (проступок). У цьому випадку таке діяння може насправді виявитись цивільним, кримінальним, дисциплінарним правопорушенням. При кваліфікації ж адміністративного правопорушення передумовою є дія чи бездіяльність, яка апріорі – адміністративне правопорушення (проступок), а суть такої кваліфікації полягає вже у співставленні їх складів з ознаками правопорушень, що передбачені законодавством про адміністративні правопорушення.

1. Гуржій А. В. Сутність і значення адміністративно-правової кваліфікації/А. В. Гуржій // Право і суспільство. – 2015. – № 1. – С. 197–201.

2. Гуржій Т. О. Місце юридичної кваліфікації у процесі правозастосування / Т. О. Гуржій // Право України. – 2016. – № 4. – С. 29–31.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

Уварова Н.В.

доцент кафедри кримінального процесу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ПРЕДСТАВНИКІВ СЕКСУАЛЬНИХ МЕНШИН У ПРОВАДЖЕННІ В СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Вектор на вступ до Європейського Союзу (далі – ЄС) вимагає оновлення національного законодавства України, зокрема, щодо нових стандартів забезпечення прав і свобод людини. Законодавчі новації своєю чергою потребують оперативного впровадження у практику діяльності суб'єктів владних повноважень.